

Правова позиція

Верховного Суду у складі палати для розгляду справ про банкрутство Касаційного господарського суду щодо касаційного оскарження ухвали апеляційного суду, яка постановлена за результатами розгляду заяви про перегляд за нововиявленими обставинами судового рішення, прийнятого за результатами розгляду скарги на дії/бездіяльність арбітражного керуючого у справі №925/1240/21 (з відступленням від висновків колегії суддів КГС ВС)

Ухвалою Господарського суду Черкаської області від 20.10.2023 відмовлено у задоволенні скарги ФОП (переможця Аукціону) на дії (бездіяльність) ліквідатора, яким складено акт про визнання Аукціону таким, що не відбувся, через відмову переможця від підписання у встановленому порядку акта про придбання майна на Аукціоні (в межах справи про банкрутство).

Постановою від 13.12.2023 Північний апеляційний господарський суд задовольнив частково апеляційну скаргу ФОП, змінив мотивувальну частину ухвали Господарського суду Черкаської області від 20.10.2023, виклавши її в редакції зазначеної постанови, резолютивну частину ухвали залишив без змін.

Ухвалою від 21.01.2025 Північний апеляційний господарський суд відмовив у задоволенні заяви ФОП про перегляд за нововиявленими обставинами постанови Північного апеляційного господарського суду від 13.12.2023, зазначену постанову залишив без змін.

Відмовляючи у задоволенні відповідної заяви, суд апеляційної інстанції керувався безпідставністю посилання заявника на те, що в основу постанови Північного апеляційного господарського суду від 13.12.2023 покладено норму пункту 95 Порядку організації та проведення аукціонів з продажу майна боржників у справах про банкрутство (неплатоспроможність), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.10.2019 № 865 «Питання функціонування електронної торгової системи з продажу майна боржників у справах про банкрутство (неплатоспроможність)» (далі - Порядок № 865).

Апеляційний господарський суд вважав, що факт визнання постановою Шостого апеляційного адміністративного суду від 04.07.2024 протиправним та нечинним абзацу першого пункту 95 згаданого Порядку не є істотною обставиною, не впливає на вирішення цієї справи та не спростовує фактів, які було покладено в основу судового рішення, яке є предметом перегляду з нововиявленими обставинами.

Постановою від 11.06.2025 Верховний Суд у складі палати для розгляду справ про банкрутство Касаційного господарського суду ухвалу Північного апеляційного господарського суду від 21.01.2025 залишив без змін.

Верховний Суд у даній справі дійшов таких висновків про застосування норм права

Системний аналіз норм частини першої статті 2, частини третьої статті 9 КУзПБ та пункту 3 частини першої статті 287 ГПК України дає підстави для висновку, що норми частини третьої статті 9 КУзПБ, як і інші положення цього Кодексу, не обмежують право учасників справи чи осіб, які не брали участі у справі, але суд вирішив питання про їхні права, інтереси та (або) обов'язки, на звернення із касаційною скаргою на ухвалу суду апеляційної інстанції про відмову в задоволенні заяви про перегляд за нововиявленими обставинами постанови цього суду, у тому числі тієї, яка не підлягає окремому касаційному оскарженню у справі про банкрутство.

Такого обмеження не було встановлено й у випадку оскарження ухвал апеляційного господарського суду про відмову в задоволенні заяви про перегляд за нововиявленими обставинами постанов, касаційне оскарження яких раніше не було передбачене нормами частини третьої статті 9 КУзПБ у редакції Закону № 2971-IX від 20.03.2023.

Тобто ухвали апеляційного господарського суду в межах основного провадження у справі про банкрутство оскаржуються в касаційному порядку з обмеженнями, встановленими лише ГПК України.

На підставі наведеного, судова палата констатувала, що у справах про банкрутство (неплатоспроможність) ухвала суду апеляційної інстанції про відмову в задоволенні заяви про перегляд постанови цього суду за нововиявленими обставинами підлягає касаційному оскарженню у відповідності до приписів пункту 3 частини першої статті 287 ГПК України та вимог частини першої статті 2 КУзПБ.

Водночас право на таке оскарження не пов'язується із належністю постанови апеляційного суду, про перегляд якої за нововиявленими обставинами подано відповідну заяву, до переліку постанов у справах про банкрутство (неплатоспроможність), що підлягають чи не підлягають окремому касаційному оскарженню.

Керуючись вказаними вище мотивами, судова палата відступила від викладеного в ухвалі від 12.11.2024 у справі №922/4571/14 висновку Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду про те, що не підлягає касаційному оскарженню ухвала апеляційного суду, постановлена за результатами розгляду заяви про перегляд за нововиявленими обставинами судового рішення, прийнятого за результатами розгляду скарги на дії/бездіяльність арбітражного керуючого.